

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 cèntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 cèntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre, Espanya, 3 pessetas
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Extranger, 5

¡SOLA!...

Palpant a dintre l'aygua,
lo cos mitj ajegut....

¡quí sab lo que aquí busca!
¡quí sab lo que ha perdut!

DESDE SUISSA

INTERLAKEN.

L' Oberland es lo cor de la Suissa Alpestre. Oberland vol dir *terra-alta*, y per ser la més alta es la que s' troba mes prop del Cel: per aixó, sens dupte conserva tots los encants de un Paradís. Pero la joia del Oberland es Interlaken.

Interlaken (Entre-llachs) es una població d' istiu situada en una vall frondosa entre 'l Llach de Thun y 'l Llach de Brienz: se creu que antiguament la vall estava també inundada, de tal manera que 'ls dos Llachs no 'n formavan mes que un; pero las terras arrastradas per las corrents que baixan de las alturas van anar omplintla, com si haguessen volgut que l' home s' fixés allí pera disfrutar á cor obert los esplendors de una naturalesa soberanament hermosa.

Y 'ls homes procedents de totas las parts del mon hi acuden á milers tots los estius y 'n quedan enamorats.

La població formada de grans hôtels, xalets, avingudas, passeigs, jardins y parchs s' extén entre 'ls dos llachs, en la rivera del riu Avre, que passeja de l' un al altre sas ayguas puras entre blavencas y verdosas. Serveixen de capsalera al poble montanyas alterosas vestidas de abets y freixas entre las quals se destaca una gran roca coneguda per Hardermannli que simula la cara de un vell: tofas d' arbres li marcan los ulls, la boca y 'l mostatxo. Al enfront novas montanyas forman una estreta vall que va allunyantse, apareixent al fons la massa imponent de la Jungfrau eternament nevada, y oferint á cada hora del día brillantors de un tó distint, segons la llum del sol la fereixi de plé á plé ó bé de gayrell.

Lo poble ab sas construccions las mes variadas, sos passeigs formats de nogueras centenarias, sa petita iglesia coronada per l' aguda agulla de un campanar, en la qual, encare qu' en locals distints s' hi celebran las ceremonias de tres diferents cultos; ab sos prats verts, y algunas petitas montanyas, convertidas en frondosos parchs, ahont hi creixen totas las especies dels Alpes, no crech que tinga rival al mon, com á siti á propósit per estiuhejar. Totas las comoditats s' hi troban al costat de totas las bellesas.

Per los carrers principals sempre animats s' hi veuen magnífichs establiments, quals aparadors están atestats d' objectes principalment de fusta escultrada que 'ls extrangers s' emportan com un recort del Oberland: s' hi venen també traballs de puntas fetas al cuixí, en qual confecció donas y hasta homes del país hi inverteixen sas llargas horas del fret hivern.

La gran Kursaal ó Cassino ahont s' hi donan concerts y als vespres s' hi solen disparar castells de fochs es lo punt de reunió dels forasters, dels quals forman la inmensa majoria 'ls alemanys y 'ls inglesos.

* *

Pero 'ls atractius principals de Interlaken no son pas los regalos de la vida sedentaria. La vista descubreix los llachs y las alturas y 'l cor se n' hi vá volant.

Interlaken es lo punt de partida de agradables y cómodas excursions. Los suissos han *urbanisat* aquella inmensa extensió de naturalesa salvatge, construhint vías de comunicació, ferro-carrils funiculars y de cremallera que s' enfilan per las alturas y aixecant en tots los sitis que s' ho valen magnífichs hôtels. Aixís se pot recorre 'l llach de Toun,

ja per medi de una vía férrea que 'l voreja, ja present passatge en algún dels molts vapors que 'l solcan, fent escalas á l' un y al altre costat, ahont somriuhen arrán de l' aygua ó bé encimats en las alturas un sens fi de pobles, que tots ells diuhen al passatjer:—Baixa, deturat.. Mira que soch hermos!

Al número dels vilatjes que s' troban al pas del vapor pertanyen Gunten, ab lo séu congost de Guntenbach, Spiez, ab sos jardins y Beatenberg, estació climatérica á 1,150 metros sobre 'l nivell del mar, á la qual s' hi puja per medi de un atrevit funicular sentat sobre la dura penya entre frondosos boscos.

Lo llach de Brienz rodejat de una naturalesa mes esquerpa, careix de ferrocarril y únicament el vapor el pot recorre. L' embarcació sichzejant va á trobar també 'ls poblets de las dos riveras. Ja al extrem, á la dreta, vos porta á la brumerosa cascada de Giessbach que s' despenya desde 350 metros, formant set salts distints, mentres á la esquerra vos deixa en lo poblet de Brienz fet tot ell de casas de fusta, castisament suissas, y la meytat de quals habitants se dedican á la escultura. Sostenen al efecte una important escola de dibuix, y aquell art qu' era avants rústech entreteniment dels pastors s' ha anat refinant y produheix avuy exemplars de verdader mérit.

Desde Brienz s' escala l' altura del Rothorn per medi de un ferrocarril de cremallera, qu' es fins avuy el mes alt d' Europa, puig arriba á una altura de 2,351 metros. Deixo á la consideració del lector figurarse 'ls inmensos y sorprendents panoramas que s' descubreixen desde aquesta eminencia.

* *

Pero l' excursió mes agradable que s' fa desde Interlaken es á Lauterbrunnen y Grindenwold, per las valls de las dos Louchinas, rius que s' alimentan en las inmensas neveras de la Jungfrau, y s' uneixen poch avants de llansarse al llach de Brienz.

Lo ferrocarril empen fortas pendents per un congost aspre, emboscat, imponent, pel fons del qual roda 'l riu Louchina, rebotent contra 'ls codols, brincant desbocat, llansant flochs de blanca escuma. En lo punt de unió de las dos Lonchinas, se deixa la negra que va de Grindenwold, remontant la blanca fins á Lautenbrunnen. Es aquest un siti que una vegada vist no s' olvida may mes. Forma un petit vall ple de xalets y alfombras de praderas y tancat per una especie de circo de montanyas talladas á pich, per las quals se despenyan en pintoresca successió un sens fi de cascadas: las unas suaus com una troca de seda, las altras impetuosas y frétegas. Una d' ellas nomenada Trümmelbach baixa per una especie de canó de rocas, y brota tot lo raig per un forat casi verticalment, produhint un estrépit espantós. No pot donarse un espectacle mes imponent.

Desde Lauterbrunnen un ferrocarril de cremallera puja per las vessanas de ponent fins á Murreu, siti elevadíssim ahont al mitj del día s' hi disfruta de una temperatura de menos de 10 graus; mentres un altre ferrocarril del mateix sistema s' enfila pels repetjes de llevant y escala Wengernalp y Scheidegg á 3,069 metros, á través de las grans praderas d' herba rasa ahont pasturan numerosas manadas de vacas y per entre la qual floreixen tupidas matas de rodohendron. Al davant com si s' toqués ab la má la Jungfrau mostra sas escantelladas carenas de gel. De tant en tant se sent un sort estrépit com de canonada llunyana: son masses de neu que s' desprenen formant las pahorosas avalanxas.

Lo ferrocarril desde Sheidegg baixa á la vall de

Grindelwald, no menos hermosa que la de Lauterbrunnen, sols que aixís com en aquesta tot son cascadas, en la de Grindelwald tot son neveras.

Seguint aquest país espléndit, plé de maravellas, en lo qual las galas de una vegetació incomparable nutrida per las corrents que per tot regaliman y saltan se barrejan ab l' espectacle de las penyas majestuosas y de las cimas eternament nevadas, experimenta 'l cor las més puras sensacions y com un eco grat de tanta hermosura, repeteixen los llabis la alpestre de Apeles Mestres:

«Dalt de la Jungfrau,
vora del cel blau
tindrás un palau
en cada nevera.

Quan de tart en tart
y avivant l' esguart
passará l' isart
surtiré á cassera.

»Tindrás un mirall
en lo blanch cristall
que montanya avall
extén la gelada;

y un concert jegant
formará ab ton cant
l' eco palpitant
de la fonalada.

»Tindrás un tresor
d' edelweis en flor;
las estrellas d' or
tindrás per llanternas....

LAS OCUPACIONES DEL BATLLE

¡Vet'aquí per qué Barcelona va tant bé!... ¡Si l' arcalde s' ha tornat florista!...

LO XUBASCO DE L'ALTRE DIA

—¡Quina llástima que una xicoteta tan barbiana s' mulli d' aquest modo!...

—No s' hi amohini: lo que no s' cogui per tú... déixau mullar.

VEYENTLOS MARXAR

—¿Quán deurán tornar aquests *inglis* á agafarme?

Vina á la Jungfrau
vora del cel blau
á gosar en pau
de las neus eternas.

La veritat es que per descriure l' Oberland se necessita saberse remontar á las mes altas regions de la poesia.

P. DEL O.

VERSAIRE

Lema: —¡Gana!

SONET

Si 't llevas demati y á pendre l' ayre
(sense pendre res mes) surts una mica;
si ab inspiració gran y bossa xica,
papé y llapis apunt, los ulls enlayre,
escrius á tort y á dret, no pensant gayre,
perque 'l que pensa massa s' embolica;
si ensorras escribint á un que 't critica
fent corre pe'l vehinat qu' ets mal versayre;
si omplint moltes quartillas cada dia
guanyas catorze rals cada senmana,
perque fora un excés quatre pessetas,
no 'm diguis de que fas, es tontería.
Ets un poeta estúpit que demana
per vici, consonants, per fam... ¡monjetas!

OTELO.

LA GRATITUT

Los dos enamorats se presentan á casa del senyor Mariano neguitosos, agitats y ab una cara que dista molt de fer creure que hajan tret la primera de Madrid, ni siquiera cap de las petitas.

Ella, Deu sab si per galanteria ó per cobardía d' ell, va al davant: ell—qualsevol, després de lo dit, pot endavinarho—va al darrera.

Lo senyor Mariano se 'ls mira una mica sorprés, pero molt carinyós.

—¿Qué hi ha, noys?

Ella, usant del privilegi que las donas tenen en aquests cassos, se posa á plorar, casi repentinement.

Ell, per no ser menos, l' acompanya ab cert dissimulo.

—¡Senyor Mariano, som molt desgraciats!

—¡Som molt desgraciats, senyor Mariano!

—Pero ¿qué us passa? No us despacientéu.

—No podém casarnos, á pesar dels nostres desitjos.

—¡Y tant que 'ns agradaría!

—Una servidora no té res ¡res!

—Un servidor no té gran cosa...

—¿No es ben trist?

—¿No fa verdaderament enternir?

Lo senyor Mariano, que ab aixó aviat hi es, s' entorneix desseguida.

—Bueno, expliqueuvos ¿qué voléu dir ab aquestas lamentacions?

Ella:—¡Ah!

Ell:—¡Oh!

—Si vosté volgués!...

—Si vosté tinguéis lo bon cor de...

—¿De qué? Parléu clar d' una vegada.

—Pues bueno: aquest havia dit...

—No jo; tú ets la que ho has dit primer.

—Pues, ell y jo hem dit: ¿Y si anessim á cal senyor Mariano á demanarli auxili?

—¿Cóm ha de ser aquest auxili?

—En metálich.

—O en paper. Ja 'l cambiarem, si ¡per cas.

—Aquest diu que ab... res, ab cent duros posaria una barberia d' alló mes mona.

—Y cregui que ab una barberia aixís, seria l' home mes fells del mon.

—Y jo la dona mes *felissa*.

—Y 'ns casaríam á *raja tabla*.

—Y no 'ns faltaria res.

Lo senyor Mariano reflexiona un minut.

—¿Ab cent duros ne teniu prou per establirvos, casarvos y trobar la felicitat que us manca?

—Si no poden ser cent, encare que fossin noranta nou!...

—No posaríam la botiga ab tant luxó!...

—Teniu: aquí van els cent duros. Ja me 'ls tornaré tan aviat com us siga possible...

Ell y ella rompen altra vegada en plor y li besan las mans.

—¡Senyor Mariano, conti ab la nostra eterna gratitut!

—Conti ab la nostra gratitut eterna!

—Interinament, contéu vosaltres si aquí hi ha cent duros.

Ella 'ls conta. Ell aprofita 'ls últims moments de la visita per repetir deu vegadas: «La gratitut, la inmensa gratitut, la eterna gratitut...»

Tres mesos després:

Ell y ella, convertits ja en marit y muller, conversan assentats en la barberia.

Ell:

—Lo cert es que sense l' apoyo del senyor Mariano que va fernos aquell favor....

—Favor.... favor.... Bé ho es; pero ben bé vam haver nos d' abaixar per alcansarlo.

—Hasta plorar. Per cert que durant aquella estona ell te mirava d' un modo....

—¿Qué vols dir?

—Qué sé jo.... 'T mirava d' un modo ...

—¿Cóm vols que 'm mirés un vell de setanta y tants anys?

—Sí, fiaten d' aquests vells!....

—Mes aviat crech que 'l favor ens lo va fer perque plantessim la barberia y poguer tenir un lloch ahont anar de tertulia.

—Potser sí; lo qu' es las tardes no 's mou pas may de la botiga.

—¡Y sempre tussint!.... Ja vol paciencia tractar ab aquells vellots.... ¿Que 't paga quan l' afaytas?

—Vaya! No faltaria mes....

—¡Oh! 'M pensava que no s' ho quedés per anarse cobrant el deute ...

—¡Tens rahó! ¡Guapo! ¿Ahónt hauria sigut el favor allavoras, si l' hagués de cobrar tan fácilmente?

Al cap de mitj any:

Ell y ella están disputantse.

Lo senyor Mariano en la seva diaria visita els ha parlat, ab molta delicadesa, del *favor*, y al anarsen de la barberia, el matrimoni ha comensat á discutir l' assumpto.

La discussió s' ha convertit en polémica, la polémica ha arribat á disputa, y aixís els trobém.

—¡Ja m' aburreix aquest home ab lo seu ditxós favor!

—¡Per qué erats tan tanoca! Lo qui no pot fer una cosa, no la fa y no enmatlleja diners per casarse!....

—Tú vas ser la que 'm vas ensiburnar!....

—¡Ay.... no m' ho fassis acabar de dir!.... ¿Jo 't vaig donar entenent d' anar á casa 'l senyor Mariano?....

—Tú, tú, tú.

—En fi.... fos l' un, fos l' altre, lo cert es que 'l bon senyor ab las sevas maulas ens va ben albardar.

RAMBLAS DE BARCELONA

Cadarneras, passarells, esquirols... y altres aucells.

Flors en toya, flors plantadas y flors algo enmatxucadas.

—Encare que te 'n riguis. Una barberia que no dona res y 'm té esclavizat tot lo dia!... Uns parroquians no pagan, altres ho quedan á deure, altres me diuhen que ja ho trobarém....

—Sí; lo que trobarém serà una plassa al Hospici, si tením bons empenyos....; Ditxós senyor Mariano! ... ¡Ara fos á fer!....

—¡Y tal! ¡Podém bèn estarli agrahts, com hi ha mon!....

Pochs días després:

Ell truca á casa del senyor Mariano.

—¡Ja sab lo que 'm passa?

—¿Qué?

—Que aixó de la botiga no pot anar ni ab rodas, que aquella se m' ha descarat y avuy per poch me pega, y que de tot lo que 'm succeheix vosté es qui n té la culpa.

Sorpresa del senyor Mariano.

—¿Jo? ¿que jo tinch la culpa de que ella t' haja amenassat y de que la botiga no 't marxi?

—Si senyor; vosté!....

—¿Pero que 't tornas boig?

—¡Y tant si m' hi torno!.... Veji si lo que dich no es mes clar que l' aygua. ¿Vosté no 'm va deixar cent duros per casarme y establirme?

—¡Me pensava que ja no t' en recordavas!....

—Prou que me 'n recordo. D' allí vé tot.

—¿D' allí?

—Si senyor: si vosté no m' hagués donat aquells diners, jo no m' hauria casat y ara ella no 'm faltaria al respecte, ni m' hauria establert y ara la botiga no m' aniria malament.

—¡Vaya una manera d' adulterar las cosas!....

Lo barber se posa á cridar.

—¡L' adúltero serà vosté!....

—¿Jo?

—Y li advertexo: si arriba á presentarse may mes á la botiga, tot afeytantlo, 'l degollo....

***

Y 'l degollará tal com ho ha dit, perque 'l barber, si bé en tornar els quartos enmatlevats no hi va gayre depressa, en cumplir las amenassas que profereix es un home formalísim.

Y ara ¡vagin refiantse de la eterna gratitut de la gent que avuy s' estila!....

A. MARCH.

LO NUNCI

Tet-te-re-tí, tet-te-re-té,
á tothom faig á sabé.

Du barretina morada,
pantalons de vellut blaus,
y per se nunci del poble
cap com ell se n' ha trobat.
Trompetada qu' ell arrenca
prou retruny per tot lo plá;
lo vehinat ¡cóm se l' escolta
surtint tots sempre al portal!

Tet-te-re-tí, tet-te-re-té,
á tothom faig á sabé.

Quan ell va entrá á fe de nunci
sols contava catorze anys,
tres ne fa que te la plassa,
y á fé que s' ha profitat.
Si avans un pagés sols era
avuy sembla un menestral
y las donas batxilleras
murmuran sense parar.

Tet-te-re-tí, tet-te-re-té,
á tothom faig á sabé.

Diuhen que quan fa la ruta

hi ha un carré, que no ve al cas,
ahont lo nunci fa la crida
y toca d' un modo extrany.
Si es la senya ó no la senya
que us ho digui un finestral
que 'l nunci passant s' atura
y contempla enamorat.

Tet-te-re-tí, tet-te-re-té,
á tothom faig á sabé.

Com que 'l foch per lluny que 's fassi
respira dejorn ó tart,
va saberse que la hermosa
pubilleta de ca 'n Prats,
ab lo nunci festejava
desde dalt del finestral.
Si ell es pobre y pot haberla
qualsevol se trenqui 'l cap.

Tet-te-re-tí, tet-te-re-té,
á tothom faig á sabé.

Al saberse aixó pel poble
no 'n volgueu mes de retalls.
—¡Vanitós!—li cridan unas.
—¡Miréusel! ¿qué s' ha pensat?
Ell tot rihent se las mira,
y trayent de sota 'l bras
la trompeta, així 'ls contesta
carré amunt y carré á vall:

Tet-te-re-tí, tet-te-re-té,
á tothom faig á sabé.

Qui va veureho y pot contarho,
un dimecres cap al tart
va entrá 'l nunci dins la casa
de la pubilla de 'n Prats.
Al poch rato va surtirne
mormolant d' un modo extrany.
Visita que aixís s' acaba,
prou es que no han lligat caps.

Tet-te-re-tí, tet-te-re-té,
á tothom faig á sabé.

Si avans lo nunci del poble
ab tothom era galant,
avuy casi ab ningú parla
y sempre va ab lo cap baix.
Quant ell toca la trompeta,
á tot arreu toca igual;
y no s' obra cap finestra
y ningú surt al portal.

Tet-te-re-tí, tet-te-re-té,
á tothom faig á sabé.

Las minyonas que aixó veuhen
li cridan:—que bé li está,
ell volia una pubilla
y l' han ben carbassejat.—
Si avans ab forsa tocaba
avuy fins aixorda 'l plá
y es que vol á trompetadas
ofegar sos desenganys.

Tet-te-re-tí, tet-te-re-té,
á tothom faig á sabé.

PERE GALINDAYNA.

Acudits

Un dependent de barberia, á un parroquia, en vigílias de Nadal, després de haver cobrat la propina, y ensenyantli las felicitacions consistent en figuras femeninas al cromo:

—Tríhi de la parada: ¿la vol morena ó rossa?

—Ay, ay, ¿qué 's pot triar?—diu lo parroquia.

—Y donchs?

—Sent aixís, dóname'n una de... soltera.

ANTONET DEL CORRAL.

LOS HOMES DE LA MONA

En una fonda de sisos.

—Vaja gracias— diu un parroquiá al mosso.
—Al últim m' has donat una costella tendre. ¿Qué ho fa que 'ls altres días me las donguis tan duras?

—Ja veurá: es que avuy m' hi equivocat y li he dut la que havían posat á la graella per l' amo.

S. RocH.

—
Alguns amichs en una tertulia estavan comentant l' erupció del Vesubi que assolá y destruhí á Pompeya, y un d' ells digué:

—Crech que la catástrofe ocorregué l' any 79.

—¡Impossible!— objectá un altre.—Jo he llegit que hi moriren vells que tenían á la ratlla de 100.... Si 'l fet va ocorre al 79 com podían tenirne 100?

UN A. VENDRELLENCH

—
Entre marit y muller:

Ella:—Estranyo molt que haventme vist en lo tranvía no hajas pujat.

Ell:—No 't dech haver vist.

Ella:—Donchs perque 'm miravas tan carinyosament?

—¡Y que bé la portan!...

Ell:—Filla: 'm creya qu' eras un' altra.

GUSTAU P. V.

Un enamorat que apenas sabia de lletra escribia desde Barcelona una carta á la séva xicota resident en un poble de Catalunya.

Un seu amich li digué:

—¡Vaya un bunyoll.... ¿Qué no veu que aixó tan mal fet no ho entendrá?

—No vé de aquí. Casualment la méva xicota de llegir no 'n sab.

ANTONET DEL VENDRELL.

CONCELLS PRÁCTICHS

A un amich que m' ha innovat que fa poch que s' ha casat.

Amich meu, ves al dimoni.
¡Vaya quin disgust m' has dat quan m' has dit que t' has ficat al diabólich matrimoni!

Veyas que Deu t' ho perdoni que jo ho dupto, á fé de neu puig no te perdó de Deu qui de llibertat te basa y 's fica l' infern á casa, per rossegá aquesta creu.

*
* *

Ja t' has casat. Ja pots dí que t' ha dat lo Sant Arcángel una esposa que no es ángel ni es dona. Es un serafi. Y com que per manteni aquest pot de confitura has de rossegá amargura y alguns ramells de tropells, escoltam uns quants concells ja que 'l teu mal no te cura.

*
* *

A dintre aquest ball de socis qu' ara tú hi ballas el vals sols has de darte 'l traspals de cuydá bé 'ls teus negocis. Si tens alguns ratos d' ocis vigila per tots cantons, puig las donas hi ha ocasions, que per cosas molt senzillas, deixan apart las faldillas per posarse 'ls pantalons.

*
* *

Si riu que rigui. Ella es lliure de teni humor á tot' hora. Pro en cambi si veus que plora pel teu bon nom fesla riure. Tranquila l' has de fer viure puig del contrari es probable que 'l vulgo, ab vri miserable, recrimini 'l teu amor, qu' un marit, á mes d' autor es editor responsable.

*
* *

Si ella rondina per ré, tú en lloch de darte al dimoni has de fé 'l papé de Toni qu' es lo que t' 'nirá mes bé. Si alguna cosa t' fa fé has de mirar tot seguit si ella guarda prou dalit per desfé 'l servey que t' doma, puig no has de perdre 'l nom d' home per pendre 'l nom de marit.

*
* *

Si 'us disputéu, may los trastos han de pagá 'ls plats trencats, ni pel cap li tiris plats

perque aixó t' duria gastos. Pensa que trunfos son bastos en aquest joch que has admés. Y si en mitj del entremés veus que un cosí la visita, que tinga 'l qué necessita y obra l' ull, que ve l' inglés.

*
* *

Lo essencial qu' has de fé, perque de llibertat gosis, es que del sen tú 'n disposis y 'l qu' es teu t' ho has de volgné. No vulgnis negarli ré que t' pot dar mals resultats, y si en cassos impensats taca ella 'l sant Evangeli, entrégat á san Corneli, qu' es lo patró dels casats.

*
* *

Y prou perque ja remulgas com si estessis enfadat. Los concells ja te 'ls hi dat ara tú fes lo que vulgas. Si casat passas trifulgas perque no has fet lo que t' dich, veyas de calma 'l fatich com lo bon humor disposa. Pósam als peus de ta esposa, y á tú t' compadeix l' amich.

J. PUIG CASSANYAS.

TIVOLI

Dolores, Dolores y més *Dolores*. Lo públich no 's cansa d' aplaudir la hermosa partitura del mestre Bretón, y la empresa, naturalment, no 's cansa tampoch de ferla representar.

Ahir degué donarse la 151 representació d' aquesta ópera afortunada, que promet deixar enrera los éxits més ruidosos y persistentes de que fins ara hi había memoria.

Lo cual que nosaltres ho celebrém per partida triple: pel autor, que veu recompensat lo seu mérit, per la companyia que arreplega bona cullita d' aplausos.... y pel públich que, siquiera una vegada, manifesta tenir bon gust.

NOVEDATS

Se cumpliren las profecias.

Los rumores que circulavan referents á una gran companyia d' ópera italiana s' han confirmat, y fins sabém ja que la temporada, que durará un mes, s' inaugurarà el dia 27 del corrent.

La companyia, qu' es numerosa y ben escullida, será dirigida pel mestre V. Petri, y d' ella formarán part, entre altres, los tenors Bioletto, Morales y Brotat; las sopranos D'Arneiro y Jacquemot; los baritonos Aragó y Mestres, la contralt Mas y 'ls baixos Perelló y Visconti.

Aida es l' ópera que obrirá 'l cartell, tenint l' empresa 'l propósit de donar ademés *Lohengrin*, *Gioconda*, *Mefistófele*, *I pescatori di perle* y *La Dolores*, la famosa *Dolores*, convertida definitivament en ópera italiana.

¿Pot donarse un programa més extens, per una temporada de 30 días?

GRAN-VIA

¡Ecco il segreto!

¿Ho veuen com ab talent y bona voluntat se va á tot arreu, fins á despenjar del recó més polsós de l' administració d' un teatro aquell quadret que diu: *Quedan despachadas todas las localidades?*

La companyia Giovannini s' ha apoderat de tal manera del públich, que cada funció equival á un éxit y á un ple.

Tant en lo *Fra Diavolo*, que fou un triunfo per la senyora Coliva y 'ls senyors Grosi y Petrucci, com en *El duo de la Africana*, representat en castellá, y del qual, á pesar de las dificultats que 'l cambi d' idioma porta en sí, ne tra-

BALANS DE FI DE MES (per GILI ROIG.)

—Sí, ves com te 'ls arreglas aquests comptes. Ingressos d' aquest mes, trenta duros; gastos, setanta....
—¡Aviat t' apuras tú! ¿Y donchs cóm s' ho fa 'l govern?

L' ERROR D' UN CASSADOR

—Dispensa, noy; de lluny, me pensava qu' erats un cunill.

gueren no poch partit, los artistas que actuan en lo *Gran Via* han sapigut demostrar lo que valen y posar de relleu la seva laboriositat.

Los héroes d' aquesta última popular sarsueleta ha sigut en Petrucci en la part d' *Impresario*, y la simpática senyoreta Coliva, desempenyant la d' *Antonelli*.

JARDI ESPANYOL

Seria convenient que l' empresa posés efectivament en escena las óperas que anuncia ó que no anunciés las que no pensa posar.

Dihém aixó porque l' altra senmana 'ns prometeren per dissapte *Los Amantes de Teruel*, y per ara no se 'n ha parlat més ni 's té d' ells la menor noticia.

L' ópera *Gli Ugonotti*, representada últimament, ha obtingut un desempeñyo acceptable, no havent escasejat los aplausos, dels quals s' han endut la major part las senyoras Carolli y Fábregas.

NOU RETIRO

Dissapte 's cantá en aquest teatro la hermosa ópera de Bretón *Gli Amanti di Teruel*, ab una execució que fa duptar de que lo que s' ha pagat á la porta sigui no més en ral. Aquells *Amantes* poden presentarse á qualsevol teatro, sense pór de ser mal rebuts.

La senyora Ferni y 'ls senyors Morera, Carbonell y Leoni s' hi portaren com uns braus, justificant la predilecció ab que 'l públich favoreix aquell fresquíssim teatro.

Bé la direcció, y l' orquesta molt ajustada.

***

FORA DE BARCELONA:

Entre 'ls varios teatros de Gracia, que ab motiu de la festa major se disposan á tirar la casa per la finestra, figu-

ra en primer terme 'l *Moratin*, ahont la companyia que dirigeix l' intelligent artista don Jaume Martí prepara per dissapte y diumenje tres funcions, de quins programas forman part lo célebre *Juan José* y la *Maria del Carmen* y la joguina *Ensenyansa superior*.

Y ara, si es que vostés no manan lo contrari, salut y prosperitat: la revista s' ha acabat.

N. N. N.

EL CARRO

Junyit á un gros carro,
plé á carull fins dalt
un matxo camina
á raig fet subant.
¡Quanta pedregada
pel camí no hi ha!
El carro trontolla
tot just dona un pas,
pero tira 'l matxo
y el carro, rodant,
fent bots, també puja
pel camí escarpat.

Ja la carretera
sembla 's va aixamplant,
el matxo s' atura
de content qu' está
dona quatre brincos
y cau com un sach.

El carreté al veureho
la tralla ha agafat
y pega que pega
al pobre animal.
L' esquena del matxo
s' ompla de verdanchs
la bestia s' aixeca
y torna á tirar,
y arrossega 'l carro
per forsa ó de grat.

Humanitat boja:
prou riure, prou cant,
tú fas com el matxo
de qui havém parlat,

¡RATAPLÁN!

Dels soldats lo valor
no l' encén el crit de guerra;
dels soldats lo valor
quí l' encén es el tambor.

també tú arrossegas
el carro pesant
del destí y t' aturas
quan veus camí plá
pero el Temps arriba,
y fent futejar
la tralla, l' esquena
t' omplan de verdanchs.
Sentint las fibladas
te tornas á alsar,
la fi al camí buscas
y no la veus pas.
Llavors altra volta
per forsa, ó de grat
el carro arrossegas
y.... avant, ¡sempre avant!
Ré hi fan rochs ni tortas,
pendents ni bassals,
que aqueixa jornada
no fina pas may!

A. LLIMONER.

Será una ocasió magnífica pera resoldre un problema. Vejin qué 'ls sembla:

¿Quán va menos malament la casa de la Ciutat, quan hi son tots, ó ara que casi no hi ha ningú?

Un fulano ha inventat un sistema d' impedir que 'ls aucells puguin volar, sense haverhi necessitat de tallarlos las alas.

¡Quín favor ens faría aquest bon senyor si n' inventava un altre, aplicable als empleats que manejan fondos, y devegadas emprenen aquellas voladas tan llargas, que tenen *ida*, pero no tenen *vuelta*!

Gran escándol á Marsella.

¿Ahónt? A la plassa de toros.

¿Motiu? Per haverse negat la cuadrilla á matar de debó 'ls toros que 's lidiavan.

Hi va haver destrossa de banchs y baranas, dis-

paro de botellas y vasos, y finalment, á manera d' apoteosis, incendi de la plassa.

Confessém que 'ls marselesos progressan qu' es un gust.

Aviat arribarán á posarse al nivell nostre.

COSAS DE BARCELONA

Esquellots

Si en l' actual moment históric van á casa la Ciutat per qualsevol assumpto que á vostés els convingui, trobarán alló convertit en una especie de torre per llogar.

—¿Lo tinent d' arcalde don Fulano de Tal?

—No hi es—els contestarán:—es á pendre las ayguas.

—¿Y 'l regidor don Sutano?

—Es á San Sebastián.

—¿Y 'l concejal senyor Mengano?

—Es á Caldetas.

—¿Y don....

—No 's cansi. No preguntí per ningú; tot-hom es fora.—

A la quènta 'ls senyors del Ajuntament han anat á reposar de las fatigas que 'ls ocasiona 'l séu cárrech.

Ja tenen rahó, per xó, pobra gent!....

¡Mirin que ha de ser pesat alló d' anar á las sessions á beure aygua ab bolado y enrahonar en veu alta de teatros y caballs, mentres el secretari va llegint dictámens á corre-cuytal!....

Lo positiu es, de tots modos, que tenim l' Ajuntament en quadro y que la majoria dels séus indivíduos son per aquests móns de Deu á pastorar.

Per més que 'ns hi resistim, no hi ha medi d' escaparnos: aquests bons senyors del aygua s' han empenyat en purgarnos.

Ha sigut regalat al Ajuntament, pera figurar entre las bestias del parch, un aucell titulat *gran duch*.

Aixó vol dir que la colecció zoológica va aristocratisantse.

Per ara ja hi tenim un *gran duch*.

Una noticia que 'ns arriba de Madrid.

En Carulla, l' immortal Carulla, descontent de la traducció de la Biblia que va acabar anys enderrera, ha tornat á traduhirla de cap y de nou, y diu que aquesta vegada li ha quedat d' un modo que verdaderament fa goig.

Nosaltres, com es natural, no hem tingut l' honor de llegir encara res d' aquest treball admirable; pero, vertintlos al catalá, creyém que 'ls seus conceptes deuen estar expressats si fa ó no fa d' aquesta manera:

«Una tarde qu' estavan molt de broma, Eva y Adam menjárens' entera incontinent [Deu del deslís, y ¡cataplóm! els treu [del paradís.»

«Noé, simpátich patriarca,
construí de fusta un' arca
ab camarots colosals
que luego omplí d' animals,
per salvats de primé antuvi
de las furias del diuvi
y tornáls á dur després
allí hont millor li semblés.»

«La dona de Putifar
vol corrompre al bon Joseph;
aquest nò 's deixa pescar
y al final encare reb.
¡Deplorable conseqüencia
de tenir massa prudencia!»

Si la Biblia en vers se publica y n' arriba un
exemplar á las nostras mans, ja 'ls ne farém cinch
céntims. Ha de ser una cosa *suculenta*.

Si senyors, lo gran àlbum de fotografías
Barcelona á la vista va endavant, molt
endavant, encare que no ab la pressa que
nosaltres voldríam, á causa de la lenta fa-
bricació del paper especial.

Empresas de aquesta índole, en que
tantas dificultats s' han de vence, no 's
realisan sino á costa de grans esforços, y
aixís com avuy nosaltres compreném la
impaciencia del públich per veure l' àl-
bum, quan l' àlbum haja sortit estém mes
que segurs de que 'l públich compendrà
nostra relativa tardansa.

Passin entre tant els ulls per l' anunci
de la plana penúltima, y sabrán l' actual
estat de *Barcelona á la vista*, àlbum que
ja avants de neixe es popular entre 'ls nos-
tres lectors.

Llegeixo:

«La comissió municipal de Foment ha adquirít
dos mil kilograms de cloruro de cal.»

Dos mil kilograms!... ¡Psé!...

¿Volén dir que per desinfectar la casa Gran n' hi
ha prou?

Per tranquil l' Ajuntament de Gracia.

No trobantse ab quartos per pagar á las brigadas,
¿ell qué fa?

Despatxa una pila de manobras y 'ls envía á pas-
seig sense donarlos lo que 'ls deu.

Lo que l' Ajuntament deurá pensar:

—Aquests homes ara 's morirán de gana... y no
es fácil que llavors vinguin á reclamarme 'l deute.

Sembla que s' ha constituít una «Societat perse-
guidora de sofisticacions.»

¡Ay! Si aixó es cert, si aquesta associació real-
ment existeix ¿no podría comensar la seva hermosa
campanya perseguint al bromista que escriu las *si-
luetas del Noticiero?*

Perque, mirin que n' hi ha allí de cosas sofisti-
cadas!

Lo bon gust, la moral social, la justicia, l' histo-
ria... ¡demanin!...

A Madrit á un ciclista va reventárseli un neumá-

LA LA SORRA

—No sé qué deuen guaytar aquests joves d'
aquí al derrera...

tich del trasto que montava, produhint ab l' estruen-
do una alarma tan extraordinaria, que hasta va fer
funcionar el telégrafo.

Veyám si encare 's dictará contra ells una lley
com la destinada als que tiran bombas!

La diferencia no es molta, al fi y al cap.

Ciclista... anarquista; tres ó quatre lletras.

D' un diari (sense dir quín, ja 'l coneixerán des-
seguida:)

Plana segona, columna tercera:

«Anoche pasó á mejor vida don Juan Homs y
Porta...»

El mateix diari, plana segona, columna quarta:
«Tras larga enfermedad ha fallecido don Juan
Homs y Porta...»

¿Qué vol dir aixó? ¿Que 'l difunt s' ha mort dugas
vegadas?

¡Cómo está la sociedad!

En dos días de practicar visitas d' inspecció, 'l fis-
cal del districte de la Universitat ha trobat *quaran-
ta dos venedors* que usavan balansas ab trampa ó
pesos curts.

¡Quaranta dos!

Sería curiós averiguar quantas ne va fer de visitas.
Potser no mes quaranta tres.

***

PER PASSAR BE L' ISTIU

Mantecados á tot pasto
una dona á qui estimar,
una bossa inagotable
y una platja que admirar.

Un detall:

Un dels pesos recullits pel fiscal, que segons la marca havia de tenir 200 grams, no mes ne pesava 130. N' hi faltava mes d' una tercera part!

Senyors ¿som á Barcelona
ó som á Sierra-Morena?

Ahir parlant de 'n Badó
son principal Pau Espasa
vá dí':—Es lo treballadó
mes gandül que tinch á casa.

PAU PLÁ.

Molt malament enrahona
de la dona en general
en Pere, y diu molt formal
que no n' hi ha al mon cap de bona.

Y al preguntarli en Llopart
si no es bona sa germana,
li respon ab veu ufana:
—Ma germana vá de part.

P. TALLADAS.

Un día 'l Sr. Pujals
(mestre d' estudi dels bons)
estava donant lliçons
de agricultura á uns xavals,
á un dels quals que 's diu Fernando,
veyentlo 'l mestre embobad,
li preguntá de un plegat:
—Ahora, qué estoy enseñando?
Y en Fernando, sense treva
contestá:—*Señor mayestro,
aunque en esto no soy diestro,
veo que enseña la ceba.*

R. PONS.

—¿Qué hi fas, Pere, aquí plantat?
—Ja ho pots veure, estich fent temps.
—Vaja, no diguis mentidas,
que de temps no 'n fas, en perts.

J. F. GAVIRES.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—*As ti-lle-ro.*
- 2.ª ENDAVINALLA.—*Salas.*
- 3.ª TRENCA-CLOSCAS.—*L' ánima morta.*
- 4.ª ROMBO.—

M
C A L L
C O R E A
M A R I O N A
L L E O N A
A N A
A

- 5.ª GEROGLÍFICH.—*La missa després del ofici.*
- 6.ª GEROGLÍFICH ILUSTRAT.—*Cap á Cuba falta gent.*

LO QUE 'S VEU Y 'L QUE NO 'S VEU

Lector: si no t' atropella
buscar, com buscant se troba,
aquí hi trobarás la jova
y hasta hi trobarás la vella.

DESPRÉS DEL ESTRENO

—D' aplausos, un diluvi;
de poms de flors, la mar;

pero, fora aixó, llestos:
¡pare usted de contar!

XARADA

I

Quatre amichs inseparables
en la taula d' un café
s' están tots jugant al dómينو,
conversant al mateix temps.
—Doblo 'l «sis.»—«Sis tres.»—Un «quatre,»
—Donchs jo hi poso un «quatre» ab «tres.»
—Vosté jugant *sis* la bolsa
está clar que de tot té.
—Vostés hi haguessin de *sexta*
quart-invers-sis 'quell *safreig*;
que crech jo que la migranya
los mataria.—*¡Tres! ¡Ters!*
—*Cinch, cinch*; riguín. Venen noves
cada jorn de tot arreu.
Diuhén los partes de Cuba.
«Ara *cinch* que marxa al pel:
»nostres soldats, ab bravura,
»de 'n Maceo 'l campament
»han pres; *sis* ell una bala
»*dos-sis* ferit lo bras dret.»
Allavors la bolsa puja
sis lo menos mitj enter.
L' endemá torném *sis* serhi
pro ja ho contan diferent.

«En Maceo se las campa
»sens que *dos* fassi mal res:
»incendiant lo que al pas troba,
»fent esbotzar tots los trens,
»y trinxá com carquinyolis
»als poquets soldats que veu.»
Ab aquesta altre noticia
la bolsa baixa un enter.

D' América: «Quim Macatxo
»*sis* proposat al Congrés
»de Washington dá als mambissos
»la *total*.» Després segueix
Londres....—*Hu-doblat*, don Pere
fassi punt, no 's cansi més,
cinch no 'ns donará noticias
hasta de tot l' univers;
quint no *dos* va *hu* la bolsa
déixila, *dos* valdrá més;
no 's capfiqui y la partida
del dómينو acabarém
que 'm deixat interrompuda
durant lo llarch discurs seu.

.....
ESCOLÀ VILAFRANQUÍ.

II

Lo *primer* aliment dona:
nota musical *segona*
es la *tersa* una vocal
y veurás en lo *Total*
un carrer de Barcelona.

PEPET PANXETA.

CONVERSA

—¿Ahont vas Bartomeu?
—Dalt de la serra Antón.
—¿A qué fer?
—A buscar á ma germana.
—¿Quína, la Paula?
—No, la que havém dit los *dos*.

A. SUÑER CUPONS.

ANTONI LOPEZ, Editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona, Correu: Apartat número 2.

«LA ESQUELLA DE LA TORRATXA»

Están ultimándose los trabajos
del gran album artístico-pintoresco

BARCELONA Á LA VISTA

preciosa colección de 16 FOTOGRAFÍAS, absolutamente inéditas

Esta obra incomparable saldrá

el jueves día 27 de Agosto

Por su belleza, perfección, baratura é inmejorables condiciones tipográficas,

BARCELONA Á LA VISTA

será indudablemente proclamado el **primero de los Albums**

30 céntimos

Fuera de Barcelona, **35 céntimos**

Recordamos á los Sres. Corresponsales que no hayan hecho el pedido la conveniencia de que lo hagan sin pérdida de tiempo.

ARTE DE HABLAR BIEN FRANCÉS

EN OCHO DÍAS Y SIN MAESTRO

se aprende la verdadera pronunciación según las reglas de la Academia francesa.

NOVÍSIMO MÉTODO POR J. COSTE

Precio 2 pesetas.

ROME

PAR
EMILE ZOLA
Ptas. 4.

CUENTOS DE COLORES

PROSA Y VERSO
Ptas. 3'50.

Y VA DE CUENTOS

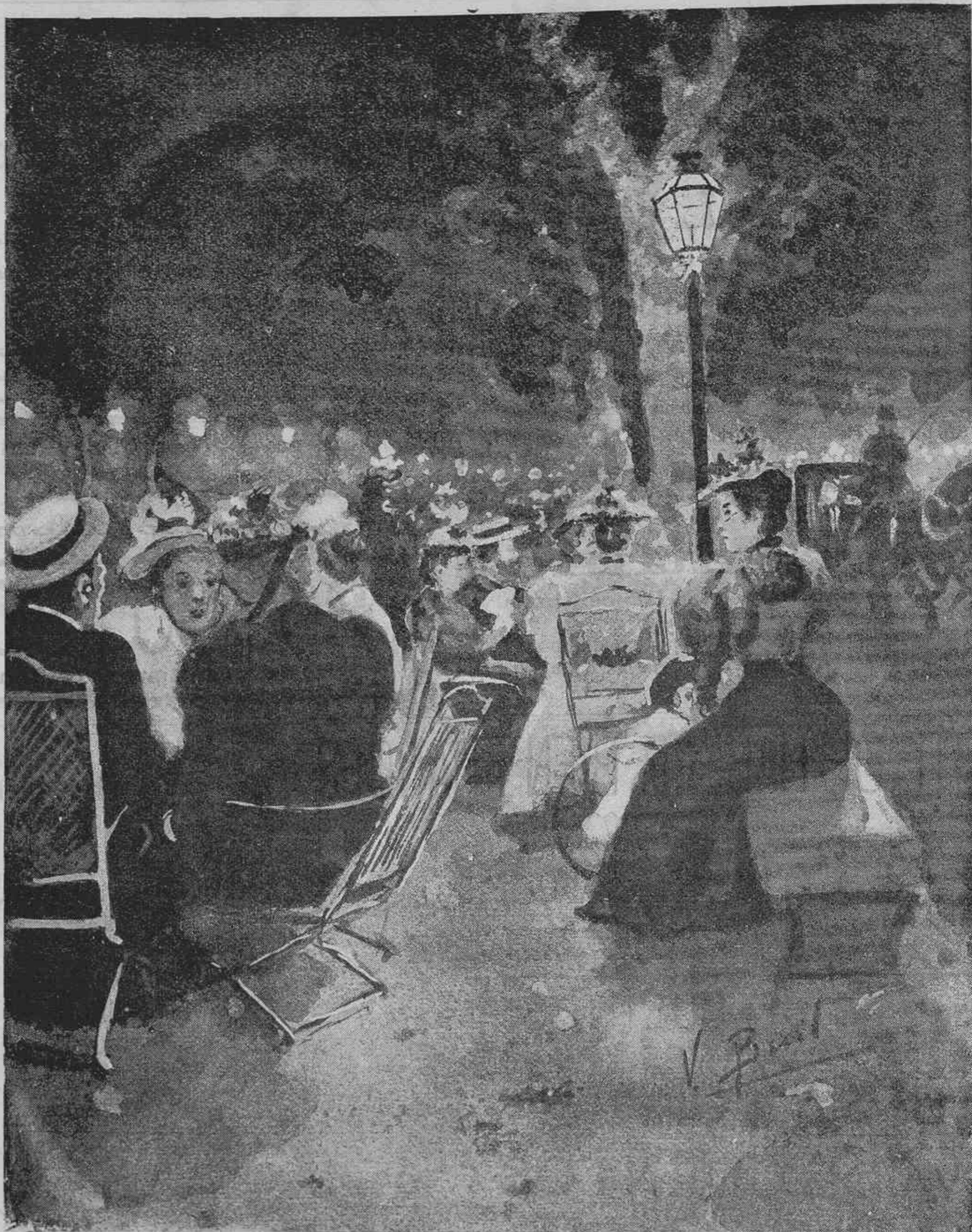
por CARLOS EDO
PRÓLOGO DE Antonio de Valbuena
Edición ilustrada, Ptas. 3'50.

LUIS TACORONTE.	Superflúmina.	Un tomo 8.º	Ptas. 2
A. LARRUBIERA.	Camino del pecado.	Un tomo 16.º	» 2
J. O. PICÓN.	Tres mujeres.	Un tomo 16.º	» 2'50
FERNANDO P. DE CAMINO.	El cabo Pérez.	Un tomo 16.º	» 2
J. ANSELMO CLAVÉ.	Flores de Estío.	Un tomo 8.º	» 4

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo, ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responém d' extravíos, no remetent además 1 ral pel certificat. Als corresponsals de la casa, se 'ls otorgan rebaixa.

LAS NITS AL PASSEIG DE GRACIA (per V. BUIL.)

Música, amor, fresca... y baratura.

MUDANSA

Jo coneix un andalús
que es *total* de ferse fé
un traje, dos *tot* y un rús
sense tenir cap diné.

AGUILETA.

TRENCA-CLOSCAS

MASA CALDO TIA

Formar ab aquestas lletras degudament combinadas lo
titul de una joguina cómica catalana.

MARTRI DELS SAMS.

GEROGLIFICH

X

K K K

LO LO

O

U U U

CLOSCA-MOLL.

Antoni Lopez, editor, Rambla del Mitj, 20

A. Lopez Robert, impresor, Asalto 63.—Barcelona.